

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA Z PLASTYKI DLA KLASY VII

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania formułowane są w oparciu o podstawę programową oraz *Program nauczania plastyki w klasach IV – VII szkoły podstawowej <<Do dzieła!>>* autorstwa: J. Lukas, K. Onak, M. Ipczyńskiej i N. Mrozkowiak (wyd. Nowa Era).

Wymagania edukacyjne:

1. Wymagania podstawowe.

Uczeń:

- charakteryzuje sztukę współczesną, wymienia przykładowe formy dzieł sztuki współczesnej,
- wskazuje różnice między sztuką profesjonalną, popularną i ludową,
- wykonuje w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką oficjalną i twórczością ludową,
- sytuuje sztukę nowoczesną w czasie,
- wyjaśnia najważniejsze terminy związane z poznanymi nurtami,
- podaje cechy wytworów sztuki poznanych nurtów,
- wymienia twórców i przykłady dzieł sztuki z poszczególnych kierunków,
- opisuje wybrane dzieło poznanych nurtów,
- wykonuje w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną twórczością artystów z początku XX w.,
- wyjaśnia podstawowe terminy związane z fotografią,
- wlicza rodzaje fotografii, wymienia zastosowania fotografii, podaje tematy fotografii,
- wymienia środki wyrazu typowe dla fotografii i wskazuje ich zastosowanie na wybranym przykładzie,
- tworzy wypowiedź w wybranej technice plastycznej lub fotografię,
- sytuuje dadaizm i surrealizm w czasie,
- wyjaśnia najważniejsze terminy związane z nurtami dadaizmu i surrealizmu,
- podaje cechy dzieł dadaistów i surrealistów,
- wymienia twórców i przykłady dzieł sztuki poszczególnych kierunków,
- opisuje wybrane dzieło dadaizmu lub surrealizmu,

- wykonuje w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną twórczością dadaistów i surrealistów,
- wyjaśnia podstawowe terminy związane z filmem,
- omawia znaczenie filmu,
- wymienia środki wyrazu typowe dla filmu,
- wyjaśnia, czym jest plan filmowy,
- tworzy wypowiedź wizualną w wybranej technice plastycznej lub nagrywa krótki film,
- wyjaśnia, czym są asamblaż, instalacja, wideoinstalacja,
- wymienia przykłady nietypowych materiałów wykorzystywanych w sztuce najnowszej,
- opisuje wybrany asamblaż lub wskazaną instalację,
- wykonuje pracę przestrzenną w wybranej technice plastycznej,
- wyjaśnia, czym są pop-art, postmodernizm, konceptualizm, minimalizm, land art,
- wylicza cechy dzieł pop-artu, postmodernizmu, konceptualizmu, minimalizmu i land artu,
- wymienia twórców i przykłady dzieł,
- opisuje wybrane dzieło jednego z nurtów,
- wykonuje w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną twórczością artystów pop-artu, postmodernizmu, konceptualizmu, minimalizmu lub land artu,
- wyjaśnia, czym są happening i performance,
- podaje przykłady działań możliwych do zrealizowania w ramach happeningu i performance'u,
- omawia role artysty i odbiorcy w happeningu i performansie,
- bierze udział w działaniach z zakresu happeningu i performance'u,
- uczestniczy w planowaniu działań,
- bierze udział w opracowaniu formuły projektu,
- wyjaśnia, czym są nowe media,
- wymienia tematy i narzędzia typowe dla sztuki nowych mediów,
- opisuje wybraną realizację artystyczną z zakresu sztuki nowych mediów,
- tworzy wypowiedź wizualną, wykorzystując techniki cyfrowe,
- pracując w zespole, przygotowuje projekt artystyczno-edukacyjny,
- wykonuje zadania przydzielone mu w ramach projektu,

- wymienia środki wyrazu typowe dla sztuk wizualnych,
- opisuje dzieło omówione na lekcji lub w podręczniku,
- wymienia nazwy elementów języka sztuki i stosuje je w analizie dzieł,
- przyporządkowuje techniki i materiały do dziedzin sztuki,
- wykonuje pracę w wybranej technice plastycznej.
- wymienia sposoby ujmowania rzeczywistości w sztuce,
- tłumaczy, dlaczego artyści inspirowani są naturą,
- wskazuje różnice między szkicem a dziełem skończonym,
- ocenia pracę własną oraz grupy,
- utrzymuje porządek zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami,
- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy.

2. Wymagania ponadpodstawowe.

Uczeń:

- określa, co odróżnia sztukę współczesną od sztuki tradycyjnej,
- wyjaśnia, na czym polega rola artysty w kulturze współczesnej,
- tłumaczy, czym zajmują się etnografia i etnologia,
- wykonuje w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką oficjalną i twórczością ludową, podejmując próbę samodzielnej i twórczej interpretacji zadania,
- wyjaśnia terminy związane z poznanymi nurtami,
- rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki poszczególnych nurtów i wskazuje różnice między nimi,
- wymienia przykłady wytworów sztuki z początku XX w.,
- opisuje wybrane dzieło jednego z nurtów, uwzględniając tematykę i środki wyrazu,
- wykonuje w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną twórczością artystów poznanych nurtów, podejmując próbę samodzielnej i twórczej interpretacji zadania,
- omawia terminy typowe dla fotografii,
- charakteryzuje fotografię jako dziedzinę sztuk wizualnych,
- omawia rodzaje fotografii i wskazuje różnice między nimi,

- wyjaśnia, kim jest fotografik,
- opisuje dzieło fotograficzne (wybrane samodzielnie lub wskazane przez nauczyciela), podając tematykę, charakterystyczne środki wyrazu,
- tworzy wypowiedź we wskazanej technice plastycznej lub fotografię, podejmując próbę samodzielnej i twórczej interpretacji zadania,
- wyjaśnia terminy związane z nurtami dadaizmu i surrealizmu,
- rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki poszczególnych nurtów i wskazuje różnice między nimi,
- opisuje wybrane dzieło jednego z nurtów, uwzględniając tematykę i środki wyrazu,
- omawia przykłady nowych technik i strategii artystycznych typowych dla dadaizmu i surrealizmu,
- wyjaśnia, na czym polega rola przypadku, wyobraźni i zabawy w sztuce,
- wykonuje w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną twórczością dadaistów lub surrealistów, podejmując próbę samodzielnej i twórczej interpretacji zadania,
- wyjaśnia terminy typowe dla filmu,
- charakteryzuje film jako dziedzinę sztuk audiowizualnych,
- wskazuje przykład zastosowania środków wyrazu filmu w dziele omówionym na lekcji lub w podręczniku,
- rozpoznaje typy planów filmowych,
- wskazuje związki sztuki filmowej z innymi sztukami wizualnymi,
- tworzy wypowiedź wizualną lub nagrywa krótki film, podejmując próbę samodzielnej i twórczej interpretacji zadania,
- tłumaczy, czym są junk art, site specific, sztuka otoczenia (environment),
- wyjaśnia, w jaki sposób artyści nadają nowe znaczenie przedmiotom codziennego użytku,
- omawia sposoby aranżowania przestrzeni na potrzeby działań artystycznych,
- wykonuje pracę przestrzenną we wskazanej technice, podejmując próbę samodzielnej i twórczej interpretacji zadania,
- wyjaśnia, na czym polegają ograniczenie środków wyrazu charakterystyczne dla minimalizmu i rezygnacja z materialnej postaci dzieła,
- opisuje wybrane dzieło poznanego nurtu, uwzględniając tematykę i środki wyrazu,
- omawia przykłady technik i strategii artystycznych typowych dla pop-artu, postmodernizmu, konceptualizmu, minimalizmu, land artu,

- wykonuje w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną pop-artem, postmodernizmem, konceptualizmem, minimalizmem lub land artem, podejmując próbę samodzielnej i twórczej interpretacji zadania,
- omawia różnice między happeningiem, performance'em i teatrem,
- współorganizuje działania z zakresu happeningu i performance'u,
- przedstawia swoje pomysły na projekt artystyczno-edukacyjny,
- aktywnie uczestniczy w opracowaniu formuły projektu,
- wykazuje inicjatywę na etapie planowania działań,
- tłumaczy, czym są multimedia, interaktywność, net art,
- omawia technologie cyfrowe jako część nowego języka sztuki,
- opowiada o roli i sytuacji odbiorcy w sztuce nowych mediów,
- tworzy wypowiedź wizualną z wykorzystaniem technik cyfrowych, podejmując próbę samodzielnej i twórczej interpretacji zadania.
- aktywnie uczestniczy w organizowaniu wydarzenia będącego finałem projektu,
- przyjmuje rolę lidera grupy,
- podczas realizacji projektu wykazuje się wiedzą zdobytą na lekcjach plastyki i innych zajęciach,
- wskazuje środki wyrazu typowe dla poszczególnych dziedzin sztuki na wybranych przykładach,
- opisuje dzieła sztuk wizualnych (wybrane samodzielnie lub wskazane przez nauczyciela) z uwzględnieniem wszystkich poznanych środków wyrazu,
- wykonuje pracę we wskazanej technice plastycznej, podejmując próbę samodzielnej i twórczej interpretacji zadania.
- wymienia cele ukazywania rzeczywistości w dziełach sztuki,
- omawia rolę prawdy i iluzji w dziele sztuki,
- ocenia efekty przeprowadzonego działania,
- wyjaśnia, na jakie potrzeby kulturowe odbiorców odpowiedzieli organizatorzy przedsięwzięcia.

Obszary aktywności podlegające ocenianiu

1. Prace i ćwiczenia plastyczne.
2. Poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej oraz wiadomości z historii i teorii plastyki.

3. Aktywność na lekcji.
4. Przygotowanie do zajęć.
5. Przygotowanie prac na konkursy i wykonanie dekoracji szkolnych.
6. Praca indywidualna i w grupie w wykonywaniu ponadobowiązkowych prac plastycznych.
7. Udział w pozalekcyjnych zajęciach koła plastycznego.
8. Aktywność szkolna i pozaszkolna. Podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań plastycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska.
9. Stosunek do przedmiotu.
10. Organizacja stanowiska pracy i przestrzeganie zasad BHP.

Zasady oceniania zajęć praktycznych.

Prace i ćwiczenia plastyczne oceniane są wg ustalonych zasad podanych przez nauczyciela na początku zajęć. Nauczyciel zwraca uwagę na:

- samodzielność, zaangażowanie i wysiłek wkładany w zadanie na swoim poziomie uzdolnień i predyspozycji plastycznych,
- przygotowanie do zajęć (uczeń przynosi na lekcje zapowiedziane materiały i narzędzia niezbędne do wykonania pracy plastycznej),
- zgodność z tematem, oryginalność i pomysłowość realizacji,
- trafność doboru środków artystycznego wyrazu,
- wartości formalne (kompozycja, kolorystyka, właściwości tworzywa, techniki plastyczne),
- estetykę pracy,
- utrzymanie porządku zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru nie przygotować się do lekcji. O tym, że jest nieprzygotowany informuje nauczyciela na początku zajęć.

Brak materiałów i narzędzi (gdy zgłasza nieprzygotowanie), nie zwalnia od pracy na lekcji. Uczeń ma obowiązek pracować na artykułach zastępczych.

W przypadku nieobecności, prace plastyczne uzupełnia i oddaje do oceny w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły.

Kryteria oceniania

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetki szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu *plastyka* stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obowiązkowych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne, oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Stopień celujący

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.). Twórczo posługuje się różnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi. Oddaje wszystkie prace. Uczeń analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie w twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.